

ANALIZA MEDIJSKIH OBJAVA O PROBLEMU NASILJA PREMA ŽENAMA

U periodu od početka
januara do kraja decembra 2019. godine

Grupa Novinarke protiv nasilja prema ženama

Analiza medijskih objava o problemu nasilja prema ženama grupe Novinarke protiv nasilja prema ženama obuhvatila je **period cele 2019. godine.**

Analizom su obuhvaćene sve objave u elektronskim i štampanim medijima, kao i na internet portalima iz Ebart arhive medijskog izveštavanja, pod ključnim rečima:

- Nasilje nad ženama (od strane muškaraca)
- Nasilje u porodici (prema ženama od strane muškaraca)
- Seksualno nasilje (prema ženama i devojka)
- Ubistva žena (od strane muškaraca u porodično-partnerskom kontekstu)
- Počinioci nasilja nad ženama

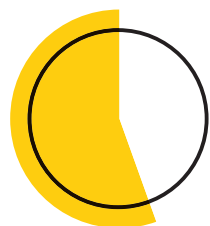
REZULTATI ANALIZE

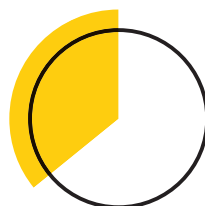
11.266

ukupan broj medijskih objava u periodu od početka januara do kraja decembra 2019. godine na temu muškog nasilja prema ženama.

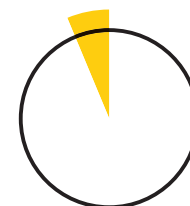
- Problemom nasilja prema ženama su se najviše bavili **online portali** (60% svih objava), zatim **štampani mediji** (34% svih objava), dok su **TV i radio stanice** znatno manje pažnje posvetile ovoj temi (6% svih objava).

60%
online portali

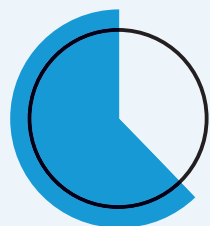

34%
štampani mediji

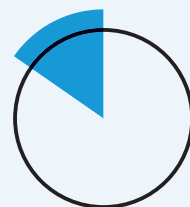

6%
TV i radio stanice

- Mediji znatno češće objavljuju kada je reč o **konkretnim slučajevima** (78%), u odnosu na objave koje se bave **fenomenom nasilja prema ženama iz edukativnog ugla** (22%).

78%
konkretni slučajevi

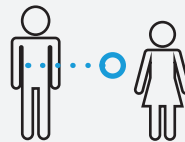
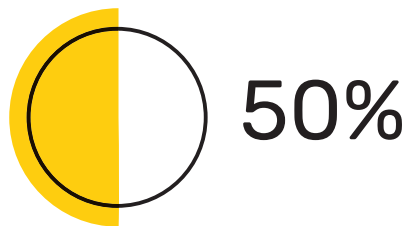
22%
fenomen nasilja prema ženama iz edukativnog ugla

PRAĆENJE INDIKATORA

DA LI JE U MEDIJSKOM IZVEŠTAJU **OTKRIVEN IDENTITET PREŽIVELE/ŽRTVE I ČLANOVA/-ICA PORODICA?**

Da, i to je najčešće kršen indikator s obzirom na to da je **identitet preživele/žrtve i članova/članica njene porodice bio otkriven u čak polovini medijskih objava (50%).**

DA LI SE U MEDIJSKOM IZVEŠTAJU **ODGOVORNOST ZA POČINJENO NASILJE PREBACUJE SA NASILNIKA NA ŽRTVU/PREŽIVELU?**

Da, mediji su **odgovornost za počinjeno nasilje prebacili sa nasilnika na žrtvu/preživelu kroz više od 1.100 objava, odnosno u ukupno 10% svih objava.**

DA LI MEDIJSKI IZVEŠTAJ SADRŽI INFORMACIJE KOJIMA BI SE **ČIN NASILJA MOGAO OPRAVDATI SPOLJAŠNJIM OKOLNOSTIMA ILI LIČNIM OSOBINAMA NASILNIKA?**

Da, jedna petina (20%) medijskih objava sadržala je informacije kojima se čin nasilja može opravdati spoljašnjim okolnostima ili ličnim osobinama nasilnika.

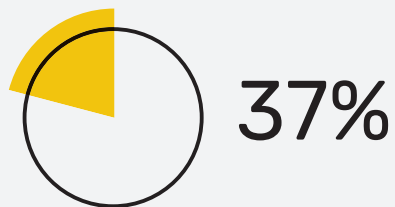

PRAĆENJE INDIKATORA

DA LI SE U MEDIJSKOM IZVEŠTAJU IZNOSE **DETALJI ČINA NASILJA/UBISTVA** ILI IZJAVE SAGOVORNIKA/-CA KOJE SU NERELEVANTNE ZA ČIN?

Da, i to u više od trećine objava (37%).

DA LI SU U MEDIJSKOM IZVEŠTAJU KORIŠĆENI **SENZACIONALISTIČKI ILI STEREOTIPNI** IZRAZI ZA NASILJE, PREŽIVELU/ŽRTVU, NASILNIKA?

Da, čak 40% medijskih objava sadržalo je senzacionalističke ili stereotipne izraze za nasilje, preživelu/žrtvu i nasilnika.

DA LI MEDIJSKI IZVEŠTAJ UMANJUJE, **ISMEVA NASILJE ILI SE NE VERUJE ŽRTVI/PREŽIVELOJ?**

U 15% medijskih objava koristili su se izrazi kojima se umanjuje, odnosno ismeva nasilje i iskazuje direktno neverovanje preživelej/žrtvi.

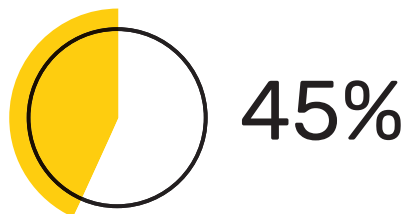

PRAĆENJE INDIKATORA

DA LI SE NASLOVOM/NAJAVOM MEDIJSKOG IZVEŠTAJA PREKRŠIO BILO KOJI OD PRETHODNO NAVEDENIH INDIKATORA?

Naslovi medijskih objava su u gotovo polovini slučajeva (45%) prekršili neki od prethodnih indikatora.

Ukupno 278 medijskih objava nije prekršilo niti jedan indikator, sem naslova, koji privlači najviše pažnje i najčitaniji je, što ukazuje na potrebu posebne obazrivosti pri odabiru.

DA LI SU U MEDIJSKOM IZVEŠTAJU OBJAVLJENE FOTOGRAFIJE/VIDEO ZAPISI KOJE NA NEADEKVATAN I STEREOTIPAN NAČIN PRIKAZUJU NASILJE, ŽRTVE I NASILNIKE?

Gotovo trećina medijskih objava (28%) sadržala je fotografije ili video zapise koji su na neadekvatan i stereotipan način prikazivali nasilje, preživele/žrtve i nasilnike.

DA LI JE U MEDIJSKOM IZVEŠTAJU JASNO DA JE NASILJE PREMA ŽENAMA DRUŠTVENI PROBLEM KOJI POČIVA NA NEJEDNAKIM ODNOSIMA MOĆI IZMEĐU MUŠKARACA I ŽENA? **DA LI MEDIJSKI IZVEŠTAJ ISPUNJAVA SVOJU EDUKATIVNU FUNKCIJU?**

Tek 17% medijskih objava ispunjavalo je edukativnu funkciju (u vidu opisa fenomena, prevencije i načina zaštite i podrške), a samo **13% objava pružalo je informaciju o uzroku nasilja prema ženama** koji se ogleda u nejednakim odnosima moći između muškaraca i žena.

DODATNE INFORMACIJE

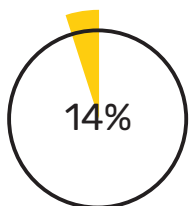
Izveštavanje o zloupotrebi oružja

- Ubistvo žena vatrenim oružjem je sedam puta fatalnije od ubistva u kriminalnom kontekstu, budući da se u većini slučajeva nasilje odvija u intimnom, zatvorenom prostoru domaćinstva umanjujući žrtvama šanse da se sklone, pobjegnu, izbegnu napad i prežive. Uprkos ovim faktorima, još uvek je nedovoljna pažnja i javnosti i medija posvećena fenomenu zloupotrebe oružja i nasilja prema ženama.

Niti u jednom mediju u posmatranom periodu nije bilo analitičkog, niti kritičkog osvrtu na zloupotrebu vatrenog oružja za nasilje prema ženama.

Tema nasilja i oružja aktuelna je u medijima samo onoliko koliko je potrebno da se prenesu najosnovnije informacije sa što više senzacionalističkih detalja o incidentu, i to onih koji ne zahtevaju istraživački rad.

- U posmatranom periodu, **14% medijskih objava sadržalo je izjave političara i političarki o problemu nasilja prema ženama, a više od polovina tih izjava su bile politizovane i predstavljale su verbalne okršaje između vlasti i opozicije, pod velom zaštite žena od nasilja.** Diskurs korišćen u ovim izjavama svodio se na to da vlast, odnosno opozicija, predstavljaju ultimativni uzrok nasilja koje se ženama u Srbiji dešava, a osude nasilja izrečene su

samo u slučajevima kada su nasilju bile izložene političarke stranke koja daje izjavu. Cela serija medijskih objava koja sadrži ovakav, naizgled jasno osuđujući ton u odnosu na nasilje kome su žene izložene, relativizuje čitav fenomen i stvara podelu na žene koje su „podobne“ da im bude pružena zaštita i one koje nisu, istovremeno predstavljajući muškarce iz jedne, odnosno druge političke opcije kao jedine nasilnike.

NOVINARKE PROTIV NASILJA

no!

Novinarke protiv nasilja je grupa koju čini preko 30 novinarki koje se organizovano, javno i glasno bore protiv nasilja prema ženama. Grupa se zalaže da se prilikom izveštavanja o nasilju prema ženama govori kao o društvenom problemu, da ukazujemo na njegove uzroke, jasno osuđujemo svaki oblik nasilja i pozivamo na odgovornost počiniocice i institucije nadležne za zaštitu od nasilja. Smatramo da takvim izveštavanjem novinari i novinarkice poštuju kodeks svoje profesije i uvažavaju dostojanstvo ličnosti o kojima pišu

i, što je najvažnije, ne ugrožavaju bezbednost preživeli. Odgovornim izveštavanjem pružamo podršku ženama koje su preživeli nasilje da iz nasilja izađu, a društvo podstičemo na apsolutnu neprihvatabilnost nasilnog ponašanja. Neadekvatnim ili stereotipnim izveštavanjem u medijima nasilje se normalizuje u javnom mnjenju. Novinarke protiv nasilja nastoje da izgrade mrežu u celoj Srbiji koja će zajedničkim medijskim delovanjem dopriniti borbi protiv nasilja prema ženama.

Autorke analize:

Đina Nedović, Jovana Rančić, Marina Nikolić, Marija Stojadinović, Milica Vasić, Jovana Gligorijević, Tamara Urošević, Marjana Stevanović, Aleksandra Mitrović, Anđela Filipović, Sanja Pavlović

Kontakt:

 @novinarke | novinarkeprotivnasilja@gmail.com | mashamile@gmail.com

ROADMAP
FOR A SUSTAINABLE SOLUTION TO THE ILLEGAL POSSESSION,
MISUSE AND TRAFFICKING OF SALW AND THEIR AMMUNITION
IN THE WESTERN BALKANS BY 2024

**FOND
B92**

Aktivnosti grupe Novinarke protiv nasilja podržava
UNDP – Program Ujedinjenih nacija za razvoj.

